

[Anker Lau.]

det ikke er. Vi ønsker ikke monopolloven ophævet, som den er. Det, vi ønsker ophævet, er forhåndsansmeldelsen af prisforhøjelser og de ekstraordinære prisbestemmelser, som kom ind i loven, da vi havde arbejdsstridighederne. Man skulle i og for sig synes, at nu, da der er faldet lidt ro over gemytterne i den henseende i hvert tilfælde — jeg tænker her på den politiske situation, der dengang forelå — må det betragtes som dobbelt konfekt, at vi både har monopolloven og denne lovgivning, som gælder for en række områder, hvor der ikke er tale om prisaftaler og konkurrencebegrænsende foranstaltninger og meget andet. Men vort forslag drejer sig altså kun om disse ting; det synes jeg dog lige jeg vil minde om, inden debatten går videre.

Jeg vil også gerne minde om forudsætningerne for de afgørelser, man dengang traf; jeg mener, at disse forudsætninger i dag er faldet væk. Hverken ved gennemførelsen af ændringen af § 24 i sin tid, eller da vi gennemførte lov om indseende med priser m. v., kunne mit parti erkende nødvendigheden og berettigelsen heraf. Lov om indseende med priser var en ren paniklov, som gennemførtes i den spændte politiske situation i foråret 1956, efter at det mest panikprægede var pillet ud af den af det daværende ærede medlem, den nuværende højtærede minister hr. Bertel Dahlgaard. (*Økonomiministeren* [Bertel Dahlgaard]: Fornuftigt!). Ja, det var altså ikke fornuftigt nok. Det var en lov, som havde mere politisk sigte end egentlig sagtligt. Det blev da også helt og fuldt erkendt dengang af Danske Husmødres Forbrugerråd, som i et brev til det da nedsatte udvalg utvetydigt nægtede at tage stilling til lovens politiske sider, men nøjedes med at give tilslutning til, at der blev givet adgang til at påbyde mærkning og skiltning med priser, vægt o. s. v., det, som vi ønsker at opretholde også i dag.

Så vidt jeg har kunnet følge med, har loven ikke haft større betydning eller givet anledning til påtale. Den har derimod fremkaldt en meget stærk kritik, sidst af formanden for De danske Handelsforeningers Fællesorganisation, hr. Max Lindskov, foranlediget af den undersøgelse i frugt- og grøntsagsbranchen, der også har været omtalt

i dag, en undersøgelse, som det tog 4 år at gennemføre, og som vi fik en redegørelse for, der vel stærkt kritiserer, men dog sluttelig går ud fra, at der egentlig ikke er noget galt i det. Det angribelige i denne sag er efter min mening, at monopoltilsynet går ud fra bruttofortjenesten og mener i sin kritik stort set at kunne se bort fra alle omkostninger, lønudgifter og svind — men det sidste er meget stærkt i denne branche. En sådan undersøgelse er efter min mening værdiløs, ja skadelig.

I øvrigt skal man passe på, at man ikke ligestiller begrebet avance med anden løn i al almindelighed, for det dækker to vidt forskellige begreber. Avancen indeholder mange, mange ting, som lønnen ikke skal dække.

Hvad prissammenligningerne med udlandet angår, har jeg nu aldrig troet ret meget på deres værdi. Man kan aldrig få de rigtige ting frem på den måde. Hvorledes erhvervene reagerer under frie forhold, kan kun praksis vise. Der har været et enkelt tilfælde; jeg tænker på oliefyrene i sin tid, hvor en sådan undersøgelse havde til følge, at man åbnede mere for importen af oliefyre. Det havde en udmærket virkning, man førte det blot ikke videre. I en række andre tilfælde har man intet foretaget sig.

Som sagt, det daværende ærede medlem hr. Bertel Dahlgaards argumentation for disse undersøgelser var importreguleringen. Denne er nu faldet bort eller forsvinder i alle tilfælde mere og mere, og det vil næppe være så forfærdelig længe, inden importen på næsten alle områder er så stor, at dette moment i alle tilfælde ikke er til stede. Dermed må også begrundelsen ikke alene for denne paragraf, men for hele loven minus som sagt § 3 være bortfaldet. Konkurrencen er fuldt ud i stand til at regulere priserne og lade prismekanismen virke efter sin hensigt. Det er nemlig prismekanismens hensigt at regulere forholdet mellem tilbud og efterspørgsel. Alle former for detailhandel, der er repræsenteret her i landet, ikke mindst brugsforeningerne, er inde i en rivende udvikling, og der er absolut herigennem rimelig garanti for, at forbrugerne ikke bliver misbrugt.

Monopolloven blev i sin tid gennemført af de 4 gamle partier i enighed, og vi beklager også i dag, at regeringen brød denne